Четвъртък, 8 юли 2021 г.

P9_TA(2021)0359

Положението в Никарагуа

Резолюция на Европейския парламент от 8 юли 2021 г. относно положението в Никарагуа (2021/2777(RSP))

(2022/C 99/22)

Европейският парламент,

— като взе предвид предишните си резолюции относно Никарагуа, и по-специално резолюцията от 19 декември 2019 г. относно положението с правата на човека и демокрацията в Никарагуа ([1]) и тази от 8 октомври 2020 г. относно Закона за чуждестранните агенти в Никарагуа ([2]),

— като взе предвид Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Централна Америка, от друга страна ([3]),

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/1998 на Съвета ([4]) и Решение (ОВППС) 2020/1999 на Съвета от 7 декември 2020 г. относно ограничителни мерки срещу сериозни нарушения и злоупотреби с правата на човека ([5]), Решение (ОВППС) 2020/607 на Съвета от 4 май 2020 г. за изменение на Решение (ОВППС) 2019/1720 относно ограничителни мерки с оглед на положението в Никарагуа ([6]), Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/606 на Съвета от 4 май 2020 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 2019/1716 относно ограничителни мерки с оглед на положението в Никарагуа ([7]), както и решението за продължаване на тези санкции до 15 октомври 2021 г.,

— като взе предвид декларацията на Върховния представител от името на Европейския съюз от 10 юни 2021 г. относно влошаващото се политическо положение в Никарагуа, изявлението на неговия говорител от 6 май 2021 г. относно новия избирателен закон и съвместното изявление относно Никарагуа на 59 държави на 47-ата сесия на Съвета на ООН по правата на човека на 22 юни 2021 г.,

— като взе предвид изявлението относно продължаващото задържане на опозиционни лидери в Никарагуа, направено от председателя на комисията по външни работи и председателя на делегацията за връзки с държавите от Централна Америка на 15 юни 2021 г.,

— като взе предвид изявлението, приписвано на говорителя на Върховния комисар по правата на човека относно Никарагуа на 28 май 2021 г., и устното изказване с актуализирана информация на Върховния комисар по правата на човека Мишел Башле на 47-ата сесия на Съвета на ООН по правата на човека от 22 юни 2021 г. относно положението с правата на човека в Никарагуа,

— като взе предвид изявлението от 6 май 2021 г. на генералния секретариат на Организацията на американските държави (ОАД) относно избора на магистрати във Върховния избирателен съвет и изборната реформа в Никарагуа и резолюцията на ОАД от 15 юни 2021 г. относно положението в Никарагуа,

— като взе предвид изявленията на Междуамериканската комисия по правата на човека, информационните бюлетини, публикувани от Специалния механизъм за проследяване на положението в Никарагуа (MESENI), и забележките на члена на Комисията Антония Урехола, председател на Междуамериканската комисия по правата на човека, по време на специалната сесия на Постоянния съвет на ОАД от 23 юни 2021 г. относно положението в Никарагуа,

— като взе предвид главата относно Никарагуа в годишния доклад на ЕС относно правата на човека и демокрацията в света за 2020 г., приет от Съвета на 21 юни 2021 г.,

— като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права от 1966 г.,

— като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г.,

— като взе предвид Конституцията на Никарагуа,

([1]) ОВ C 255, 29.6.2021 г., стр. 65.
([2]) Приети текстове, P9_TA(2020)0259.
([3]) ОВ L 346, 15.12.2012 г., стр. 3.
([4]) ОВ L 410 I, 7.12.2020 г., стр. 1.
([5]) ОВ L 410 I, 7.12.2020 г., стр. 13.
([6]) ОВ L 139 I, 4.5.2020 г., стр. 4.
([7]) ОВ L 139 I, 4.5.2020 г., стр. 1.

— като взе предвид член 132, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че положението с правата на човека и демокрацията в Никарагуа се влоши допълнително и сериозно след насилствените репресии срещу гражданските протести през април 2018 г.; като има предвид, че оттогава най-малко 130 души са били лишени от свобода по политически причини, а опонентите на правителството и техните семейства са изправени пред постоянна заплаха от тормоз, както лично, така и онлайн, от страна на полицейските и правителствените поддръжници; като има предвид, че произволното задържане все повече се използва като инструмент за наказване на активисти и дисиденти след протестите през 2018 г.; като има предвид, че активистите са изложени на особен риск от насилие, включително сексуално и основано на пола насилие; като има предвид, че задържаните биват малтретирани в затвора, отказват им се медицински грижи и достъп до техните адвокати, биват нападани и подлагани на сексуално насилие, а хората, които протестират срещу правителството, са затваряни в максимално охранявани килии, където са подлагани на засилено наблюдение, претърсвания и изолация; като има предвид, че съществува особена загриженост относно положението на лишените от свобода жени и възрастни хора;

Б. като има предвид, че в резултат на настоящото положение повече от 108 000 никарагуанци са били принудени да избягат и да търсят убежище в съседни държави от 2018 г. насам, три четвърти от които са потърсили закрила в Коста Рика;

В. като има предвид, че на 4 май 2021 г. Националното събрание на Никарагуа прие реформи на Избирателен закон 331, които включват наскоро приети наказателни законодателни норми; като има предвид, че горепосочената реформа включва и правила, които ограничават изборната конкуренция и упражняването на политически права като намаляват още повече участието на политическата опозиция, и че тази реформа ограничава обществените свободи в противоречие с международните стандарти, и по-специално правото на участие в провеждането на обществените дела, свободата на сдружаване, свободата на изразяване, правото на социален протест и правото на защита на правата, наред с другото; като има предвид, че тези реформи пренебрегват исканията на опозицията, гражданското общество и международната общност;

Г. като има предвид, че новият Върховен избирателен съвет (ВИС) е орган, който упражнява надзор и ръководи изборния процес в Никарагуа; като има предвид, че това е процес, който следва да се управлява от безпристрастен, независим и прозрачен орган, който отстоява демократичните принципи и ефективното и плуралистично упражняване на гражданските и политическите права на населението; като има предвид, че членовете на ВИС бяха назначени от Националното събрание на Никарагуа, което е строго контролирано от Ортега; като има предвид, че това превръща ВИС в пристрастен и непрозрачен орган и допълнително подкопава политическия процес; като има предвид, че нито тези назначения, нито неотдавнашните изборни реформи не са резултат от диалог между правителството и опозиционните групи, за какъвто ЕС и международната общност многократно са призовавали, а са наложени от управляващото мнозинство;

Д. като има предвид, че през последните седмици никарагуанските органи разпуснаха две политически партии без справедлив процес, като използваха методи, които противоречат на международните норми; като има предвид, че разпускането на политическите партии Partido de Restauración Democrática и Partido Conservador и започването на политически изфабрикувани наказателни разследвания, които биха могли да доведат до дисквалифициране на кандидати от демократичната опозиция, без справедлив процес, не само подкопава правото на кандидатите да се кандидатират на избори, но и правото на гласоподавателите да избират кандидатите, които желаят; като има предвид, че тези мерки, съчетани с политическото използване на съдебната система, противоречат на основните демократични принципи и представляват тежко нарушение на правата на никарагуанския народ съгласно Конституцията на Никарагуа и международното право;

Е. като има предвид, че от началото на юни 2021 г. поне 21 членове на опозицията, включително шестима кандидати за президент и профсъюзни и политически лидери, са били произволно задържани по политически изфабрикувани и двусмислени твърдения за престъпления, без никакви доказателства в процес, белязан от сериозни нарушения на процесуалните гаранции, което показва липсата на независимост на съдебната система; като има предвид, че десетки изтъкнати опоненти съобщават за системен тормоз и твърдят, че живеят при постоянно сплашване, като полицейски служители са почти непрекъснато пред домовете им или ги следят на улицата, като по този начин им пречат да се движат свободно;

Ж. като има предвид, че правителството на Никарагуа прие все по-рестриктивни закони през последните няколко години, като Закона за чуждестранните агенти, Специалния закон срещу киберпрестъпността, Закона срещу престъпленията от омраза, Закона за правата на народа на независимост, суверенитет и самоопределение за мир, както и Закона за изменение на Наказателно-процесуалния кодекс, който удължи срока на разследване на 90 дни вместо конституционния срок от 48 часа; като има предвид, че тези закони институционализират репресиите и легализират действията, извършени в страната след тяхното приемане;

Четвъртък, 8 юли 2021 г.

З. като има предвид, че продължаващият тормоз и криминализирането на независимите медии ограничават правото на свобода на изразяване и подкопават правото на обществеността да бъде истински информирана; като има предвид, че свободата на изразяване, както онлайн, така и офлайн, е от решаващо значение за всяка демокрация по всяко време, но е от първостепенно значение през предизборния период; като има предвид, че публичните изявления на правителствените органи и проправителствените медии имаха за цел да дискредитират лицата, възприемани като дисиденти;

И. като има предвид, че тези обезпокоителни събития под надзора на правителството на Никарагуа показват, че режимът продължава да клони към авторитаризъм, като ограничава възможността за демокрация, национално разбирателство и международно посредничество за постигане на мирно решение на конфликта и очевидно възпрепятства провеждането на свободни и честни избори на 7 ноември 2021 г.; като има предвид, че ЕС, други международни участници и организации за защита на правата на човека предупредиха, че съществуват основателни опасения, че тези закони ще се използват срещу хора, които говорят открито срещу репресивните политики;

Й. като има предвид, че интердисциплинарната група от независими експерти на Междуамериканската комисия по правата на човека вече посочи, че методите, използвани за потушаване на уличните протести, могат да се считат за престъпления срещу човечеството;

К. като има предвид, че почти никоя от препоръките, отправени към Никарагуа от Службата на върховния комисар на ООН по правата на човека, не е била изпълнена, което доведе до трайна безнаказаност и допълнителни нарушения;

Л. като има предвид, че реформите на Закона за защита на потребителите (Закон 842) от Националното събрание на Никарагуа задължават банките да откриват сметки за родините на хора, които са били санкционирани от правителството на САЩ и други държави и са обвинени в корупция, изпиране на пари и нарушения на правата на човека; като има предвид, че семейство Ортега-Мурийо е обвинено, че е изградило бизнес империя в областта на телекомуникациите, енергетиката и други сектори;

М. като има предвид, че развитието и укрепването на демокрацията и принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека и основните свободи представляват неразделна част от външните политики на ЕС, включени в Споразумението за асоцииране между ЕС и държавите от Централна Америка от 2012 г.;

1. изразява своята солидарност с населението на Никарагуа и категорично осъжда всички репресивни действия на никарагуанските органи срещу демократичните опозиционни партии и техните членове, срещу журналистите и другите работещи в медиите, студентите, коренното население, защитниците на правата на човека и гражданското общество, както и срещу членовете на техните семейства, и по-специално причиняването на смърт; призовава за незабавно прекратяване на налагането на ограничителни мерки, репресии и нарушения на правата на човека и призовава за търсене на отговорност за тежките нарушения, извършени от правителството на Никарагуа от 2018 г. насам;

2. призовава за незабавното и безусловно освобождаване на всички произволно задържани политически затворници, включително предварителните кандидати за президент Кристиана Каморо, Артуро Крус, Феликс Марадиага, Хуан Себастиан Каморо, Мигел Мора и Медардо Маирена, политическите лидери Хосе Палаис, Хосе Адан Агуери, Дора Мария Телес, Хуго Торес, Виктор Хуго Тиноко, Виолета Гранера, Ана Маргарита Вихил, Суйен Бараона и Педро Хоакин Каморо и други активисти от опозицията, защитници на правата на човека и журналисти; призовава освен това да се гарантира спазването на техните основни правни гаранции, правата на човека и гражданските и политическите права; изисква правителството незабавно да представи доказателство, че лишените от свобода лица са все още живи, както и доказателства за местонахождението им; припомня, че на хората в изгнание трябва да се предоставят пълни гаранции, за да им се даде възможност да се завърнат в своята държава;

3. изисква от правителството на Никарагуа да отмени фактическото състояние на обсада, да зачита ролята на националната полиция като неполитическа, непартийна и несъвещателна сила, да обезоръжи паравоенните сили, да спазва споразуменията, подписани с Гражданския съюз, и да възстанови правата на гражданите; отново призовава правителството да позволи на организациите на гражданското общество да работят в безопасна и благоприятна среда, без страх от репресии;

4. отново призовава за възстановяване на приобщаващия диалог и демокрацията като единствения мирен изход от политическата, икономическата и социалната криза в Никарагуа; подчертава необходимостта от приемане на реформи по приобщаващ и прозрачен начин; призовава делегацията на ЕС в Никарагуа да продължи и засили дипломатическия си ангажимент към изборния процес и да продължи да се обръща към органите за търсене на политическо решение на кризата в Никарагуа;

5. настоятелно призовава никарагуанските органи незабавно да изменят Избирателния закон в съответствие с международните параметри, изискани от ОАД в нейната резолюция от 21 октомври 2020 г., да назначат безпристрастни лица в различните избирателни структури, да възстановят правния статут на партиите, които са били лишени от него, да зачитат активното и пасивно избирателно право на никарагуанците и да гарантират неограничен достъп на национални и международни органи за наблюдение на изборите, като същевременно се ангажират с политическо съвместно съществуване след изборите; подчертава, че за да бъдат признати от Европейския парламент изборите и съставеното въз основа на резултатите от тях правителство, трябва да бъдат осъществени промените, поискани от ОАД и международните организации, по-специално възстановяването на правата и свободите, които дават възможност за свободен, надежден и справедлив изборен процес;

6. осъжда приемането и прилагането на рестриктивните и наказателни закони и призовава за незабавната им отмяна; подчертава, че тези закони противоречат на правата и свободите на никарагуанците, залегнали в Конституцията на Република Никарагуа, Междуамериканската демократична харта и други международни договори, по които Никарагуа е страна; отхвърля неправомерното използване на институции и закони от авторитарното правителство на Никарагуа с цел криминализиране на организациите на гражданското общество и политическите опоненти;

7. отново призовава никарагуанските органи да разрешат безпрепятствен достъп до Службата на върховния комисар на ООН по правата на човека (СВКПЧ), Междуамериканската комисия по правата на човека (IACHR) и нейната Междуведомствена група от независими експерти (GIEI), Специалния механизъм за проследяване на положението в Никарагуа (MESENI), международните организации на гражданското общество и европейските институции, за да се гарантира зачитането на правата на човека в Никарагуа; подновява призива си за незабавно възстановяване на правосубектността на организациите на защитниците на правата на човека, като например „Centro Nicaragüense de Derechos Humanos“ (CENIDH);

8. призовава правителството на Никарагуа да създаде независимо звено за разследване, включващо международни експерти, за да упражнява надзор над надеждни, безпристрастни и изчерпателни разследвания от страна на Главната прокуратура на твърденията за отговорност на висши полицейски служители за тежки нарушения на правата на човека по време на репресиите през 2018 г. и след това;

9. призовава Системата за интеграция на Централна Америка (SICA) и нейните държави членки да играят активна роля в защитата, закрилата и насърчаването на демокрацията и защитата на правата на човека в Никарагуа, както е установено в Протокола от Тегусигалпа от 1991 г. и в Рамковия договор за демократична сигурност в Централна Америка от 1995 г., в чийто член 1 се посочва, че демокрацията се основава на съществуването на правителства, избрани чрез всеобщи и свободни избори чрез тайно гласуване, и на безусловното зачитане на всички права на човека в държавите, които съставляват региона на Централна Америка;

10. призовава Специалната група за финансови действия (FATF) да установи необходимата координация с Бюрото на САЩ за контрол на чуждестранните активи, за да се гарантира международна финансова сигурност по отношение на незаконните операции, произтичащи от режима Ортега-Мурийо и неговите сътрудници, и техните търговски отношения и активи в европейските държави; подчертава факта, че Никарагуа е включена в черния списък на FATF от октомври 2020 г. насам;

11. призовава Съвета и държавите членки бързо да разширят списъка на физическите и юридическите лица, които да бъдат санкционирани, включително президента и вицепрезидента на Никарагуа и близкото им обкръжение, като обърне специално внимание на това да не се нанасят вреди на никарагуанския народ; подчертава необходимостта да се поддържа и гарантира ангажиментът помощта на ЕС за организациите на гражданското общество, защитниците на правата на човека и народа на Никарагуа чрез програмите на ЕС за развитие и хуманитарни програми, наред с другото, да достига до действителните бенефициери, а не до правителството и органите, за да се смекчи въздействието на COVID-19 и настоящите правителствени репресии и да се предотврати превръщането на тази криза в хуманитарна криза; припомня, че с оглед на Споразумението за асоцииране между ЕС и страните от Централна Америка Никарагуа трябва да зачита и консолидира принципите на правовата държава, демокрацията и правата на човека, и повтаря своето искане да бъде задействана, в контекста на настоящите обстоятелства, клаузата за демокрация на Споразумението за асоцииране;

12. приветства и подкрепя усилията и положителната работа, предприети в много сложна среда от Делегацията на ЕС в Никарагуа; призовава ЕС и неговите държави членки да следят отблизо положението на място чрез своите представители и посолства в Никарагуа, включително чрез наблюдение на съдебните процеси и чрез посещения на критици и опозиционни лидери в затвора или под домашен арест;

13. призовава делегацията на ЕС в Никарагуа и държавите членки, когато е целесъобразно, да улеснят издаването на спешни визи и да предоставят временно убежище по политически причини в държавите членки;

14. изисква Председателският съвет да организира констативна командировка в Никарагуа с участието на делегацията за връзки с държавите от Централна Америка, за да се направи оценка на положението с правата на човека и политическото положение;

15. повтаря призива си от резолюцията си от 14 март 2019 г. за незабавна екстрадиция на Алесио Касимири, който продължава да живее в Манагуа под закрилата на правителството на Никарагуа, в Италия, където трябва да изтърпява шест окончателни доживотни присъди за доказано участие в отвличането и убийството на бившия министър-председател и лидер на Християндемократическата партия Алдо Моро и убийството на неговите телохранители на 16 март 1978 г. в Рим;

16. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите членки, генералния секретар на Организацията на американските държави, Евро-латиноамериканската парламентарна асамблея, Централноамериканския парламент, Групата от Лима и правителството и парламента на Република Никарагуа.